

Veiligheidsraad:

L. Polman

Alleen de vijftien leden van de VN-Veiligheidsraad weten precies hoe onderhandelingen over resoluties verlopen. Zelfs koningen en presidenten van landen waarover het gaat in de vergaderingen mogen er niet bij zijn en notulen blijven geheim.

Al vijftig jaar vormt dit privilege van de raad een bron van ergernis, met name voor lidstaten die zich niet mogen rekenen tot de gelukkigen. Zij moeten buiten de vergaderzaal wachten op een goedertieren geworpen kruimel informatie.

Van de vijftien leden zijn er vijf permanent: de VS, Groot-Brittannië, Frankrijk, Rusland en China. De andere tien rouleren om de twee jaar. Tijdelijk lid zijn is leuk, ze mogen in de vergaderzaal zitten, maar in alles worden ze overschaduwed door de 'Fabulous Five', de permanente leden. Die nemen onderling alle gevoelige beslissingen en presenteren die vervolgens aan de tijdelijke collega's voor eventuele cosmetische suggestietjes.

De Fab Five beschermen hun positie jaloers. Met het VN-beginsel van gelijkheid der naties hebben ze geen moeite, als het maar beperkt blijft tot in de Algemene Vergadering. Daar heeft Vanuatu, met minder inwoners dan de gemeente Ede, net zoveel stemrecht als zij.

Toen de vijf zichzelf permanent maakten, in 1945, maakte niemand bezwaar, omdat ze de winnaars van de Tweede Wereldoorlog waren, plus China. Later verdedigden ze hun plaats aan de top met het argument dat zij de enige vijf met kernwapens waren. Maar sinds India, Pakistan,

Israël en Noord-Korea ook *nukes* in huis hebben, gaat dat excuus niet meer op. Nu is iedereen het er wel over eens dat iets aan de raad moet veranderen, maar niemand over wát dan en hoe.

Hoe permanent is dat 'permanente' nu eigenlijk, willen veel VN-lidstaten weten, als 'permanent lid' de Sovjet-Unie al kon worden vervangen door Rusland en het 'permanente' nationalistisch China door communistisch China? En dat super-ondemocratische vetorecht van de Fab Five, kán dat wel in een organisatie die claimt wereldwijd de democratische beginselen aan het verspreiden te zijn?

Met zulke terechte vragen is het niet verbazingwekkend dat over hervormingen met de Vijf volstrekt niet te praten valt. Da's veel te bedreigend. Hooguit voorstellen voor uitbreiding van het aantal permanenten wensen ze in overweging te nemen, misschien.

Prompt eist Japan er voortaan bij te mogen horen. Japan was al de op een na grootste contributiebetaler aan de Verenigde Naties en doet sinds kort ook mee aan de VN-doelstelling van handhaving van de internationale vrede en veiligheid. In Japans eerste militaire missie sinds WO II zijn 550 Japanse militairen naar Irak gestuurd. Niet voor de VN, maar voor Bush, maar een kniesoor die daar op let.

de 'Fab Five'

In Irak zijn de Japanners vooral beroemd om de smetteloosheid van hun pantserwagens, die er uitzien alsof ze zojuist uit een showroom in Tokio de shi'itische woestijn zijn binnengerold. Deuken en stof, prominent zichtbaar op de voertuigen van de andere coalitiegenoten, ontbreken, volgens de Japanners omdat zij superieurder onderhoud plegen, volgens de andere contingents omdat Japanners zelden of nooit hun basis verlaten.

'We juichten toen we hoorden dat er Japanners zouden komen. We weten dat Japan vooruitstrevende technologie heeft en hoopten op grote projecten die onze provincie zouden omtoveren tot een luxueuze Golf-staat. Maar wat ze tot nu toe gedaan hebben, kan iedere Iraakse aannemer ook: twee wegen gerepareerd en gras gelegd in het voetbalstadion.' Japans economische macht wordt in de missie in Irak niet gereflecteerd, weten de VN-lidstaten aldus.

Ook Nigeria profileert zich als contribuant aan internationale vrede en veiligheid, en eist daarom een permanente zetel. Nigeria leidde de VN-vredesmissies in Sierra Leone en Liberia en werd vooral beroemd om de interessante internationaal-rechtelijke fleur die ze eraan gaven. Nooit te beroerd om als eerste contingent gevaarlijke rebellegebieden binnen te trekken (ook in Darfur lie-

pen de Nigerianen voorop), brengt het Nigeriaanse leger met de transportvliegtuigen steeds schijnbaar onuitputtelijke voorraden blauwhelmen binnen en nemen ze alles wat ter plekke niet spijkervast zit mee terug naar Lagos. Vele Sierraleoners en Liberianen zagen hun kookpotten, matrassen, fietsen en dakpannen in de laadruimten van Nigeriaanse militaire vliegtuigen verdwijnen.

Duitsland, Brazilië, India, Zuid-Afrika en Libië hebben zich ook kandidaat gesteld voor een zetel. Alle hebben tientallen mede- en tegenstanders, en de discussies lopen hoog op. Voor niets, want in september, bij de opening van het VN-vergaderjaar, zal blijken dat de Fab Five met hun veto-recht zullen dreigen om alles bij het oude te houden. De VS heeft alvast ambassadeur John Bolton naar de VN gestuurd, die eigenlijk vindt dat de VS in zijn eentje in de Veiligheidsraad zou moeten zitten, als 'The Permanent One'.

'De bovenste tien etages kunnen van het VN-gebouw worden afgehaald zonder dat iemand het zou merken,' zei hij. Ontnuchterd, kondigde Japan prompt terugtrekking van z'n troepen uit Irak aan. 'King Kong is gekomen om het gebouw af te breken,' zei de Japanse VN-ambassadeur.

BERICHT UIT AFRIKA